



Radium-223 therapie (Xofigo)

U bent door uw behandelend arts verwezen voor een behandeling met radioactief Radium. Xofigo is de merknaam voor het 'Radium-223'. Dit is een radioactieve stof die grotendeels in het skelet wordt opgenomen.

Door middel van deze folder willen wij u informeren over de therapie en de gang van zaken

Doel van de therapie

De behandeling is gericht op uitzaaiingen in de botten; deze worden ook wel botmetastasen, botuitzaaiingen of skeletmetastasen genoemd. De behandeling duurt in principe 6 maanden. Omdat er bijwerkingen kunnen optreden, wordt de behandeling alleen gegeven aan patiënten met een conditie die hiervoor goed genoeg is.

De behandeling met Radium leidt niet tot genezing. Patiënten hebben minder kans op botbreuken en de kwaliteit van leven verbetert. In de praktijk blijkt ook dat pijn in de botten bij een deel van de patiënten na enkele dagen tot weken kan verminderen.

Werking van Radium

Bij de behandeling wordt radioactief Radium met een injectie in uw bloedbaan gebracht. Chemisch gezien lijkt Radium op calcium. Daarom wordt het net als calcium ingebouwd in de botten, en vooral op de plekken van de botmetastasen. De straling die het Radium uitzendt is krachtig, maar kan slechts een zeer korte afstand afleggen. Daardoor kan de straling de botmetastasen behandelen zonder veel schade aan de rest van het lichaam te veroorzaken.

Voorbespreking

Voordat de behandeling wordt ingepland, spreekt u op de polikliniek de nucleair geneeskundige die verantwoordelijk is voor het geven van de Radium behandeling. Tijdens dit gesprek zal deze arts u nogmaals uitleg geven over de Radium behandeling en de leefregels met u doornemen. Ook zal in overeenstemming met u een planning gemaakt worden voor de behandeling.

Om de kans op bijwerkingen te verminderen zal de nucleair geneeskundige ook vragen naar andere ziekten, behandelingen of klachten die u hebt, of die u in het verleden heeft gehad. Het is belangrijk dat u meldt of u last heeft van moeizame of vertraagde stoelgang (obstipatie) of diarree, omdat het Radium via de ontlasting het lichaam weer verlaat.



Vorbereiding op de behandeling

Ongeveer anderhalve week voorafgaand aan iedere toediening van Radium zal bloed afgenomen worden ter controle. De bloedwaarden bepalen mede of de geplande behandeling door kan gaan. Wanneer uw bloedwaarden te laag zijn voorafgaande aan een radiumbehandeling, zal de behandeling worden uitgesteld of stopgezet.

Voor de radiumbehandeling is geen speciale voorbereiding nodig. U hoeft niet nuchter te zijn op de dag van de behandeling, u mag normaal eten en drinken. Uw behandelaar heeft al met u besproken of uw medicijnen aangepast moeten worden.

De behandeling

Het behandeltraject bestaat uit maximaal zes injecties met Radium, met tussen de toedieningen steeds ongeveer vier weken. Het is toegestaan om een (volwassen) begeleider mee te nemen.

Voorafgaand aan iedere behandeling spreekt u uw behandelend arts. Deze arts bespreekt uw gezondheid en de uitslagen van onderzoeken. Bij dit gesprek kunt u ook nog vragen stellen over de behandeling.

De behandeling wordt poliklinisch uitgevoerd. U krijgt een infuus in een bloedvat in de arm. Via dit infuus krijgt u Radium toegediend, dit duurt slechts enkele minuten. Na de behandeling wordt het infuus verwijderd. De afspraak duurt in totaal ongeveer 30 minuten.

Direct na de toediening van Radium mag u weer naar huis. U kunt daarna uw dag normaal voortzetten. De behandeling heeft geen invloed op de rijvaardigheid.

Bijwerkingen

De behandeling met Radium heeft meestal weinig bijwerkingen. Er zijn geen allergische reacties op de toediening van Radium te verwachten. In sommige gevallen treden na het toedienen van Radium wel tijdelijke bijwerkingen op. De bijwerkingen die het vaakst voorkomen bij patiënten die behandeling krijgen met Radium zijn:

Zeer vaak (bij meer dan 1 op de 10 mensen)

- Diarree
- Misselijkheid
- Braken
- Afname van het aantal bloedplaatjes (dit kan leiden tot een verminderde bloedstolling en bloedingen)

Vaak (bij maximaal 1 op de 10 mensen)



- Afname van het aantal witte bloedcellen (dit kan leiden tot een verhoogde gevoeligheid voor infecties)
- Afname van alle typen bloedcellen (zowel de rode en witte bloedcellen als de bloedplaatjes)
- Reacties op de plaats van de injectie (bijvoorbeeld een rode huid, pijn en zwelling)

Soms worden botmetastasen door de behandeling gedurende enkele dagen geprikkeld. Daardoor kan tijdelijk een toename van pijnklachten ontstaan. Deze pijn treedt op in de eerste dagen na toediening en gaat meestal binnen enkele dagen weer over. Ook mensen die eerder geen pijn hadden kunnen tijdelijk toch enige pijn ervaren. Als het nodig is kunt u in deze periode extra pijnstillers gebruiken. Gebruik geen aspirine, ibruprofen, naproxen, advil, diclofenac of volaren.

Redenen om contact op te nemen :

Ernstige en spoedeisende klachten

Bij de volgende klachten moet u direct contact opnemen met het ziekenhuis:

- Koorts van 38,5°C of hoger en/of koude rillingen.
- Aanhoudende (ernstige) bloedingen (langer dan 30 minuten).
- Ernstig en aanhoudend braken, gedurende meer dan 24 uur ondanks dat u uw medicijnen heeft ingenomen.
- Als u meer dan 4 keer per dag diarree (waterdun) heeft ten opzichte van normaal.
- Bij ernstige toename van pijn in de botten en pijnstilling afdoende werkt.
- Pijn, zwelling of gevoelloosheid van de kaak

Niet spoedeisende klachten

Bij de volgende niet-spoedeisende klachten kunt u tijdens het telefonisch spreekuur contact opnemen met de oncologieverpleegkundige:

- Blauwe plekken, zonder dat u bent gevallen of zich hebt gestoten.
- Wanneer u langer dan 2 dagen achtereen geen ontlasting heeft gehad.
- Bloed in de urine of bij de ontlasting.
- Pijn, zwelling of gevoelloosheid van de kaak.
- Gevoel van loszitten van de tanden.
- Twijfel over eventuele ernst van lichamelijke klachten of over klachten die direct aandacht behoeven.

Telefonisch spreekuur voor NIET spoedeisende vragen en klachten:

- Ma t/m vrij van 08:30 – 09:30 uur en van 13:30 – 14:00 uur op **055 – 844 62 25**.

Bij dringende problemen en spoed TIJDENS kantoortijden:

- Tijdens kantoortijden 08:30 – 16:30 uur op **055 – 844 62 25**

Bij dringende problemen en spoed BUITEN kantoortijden en weekend:

- **055 – 581 15 51** (verpleegafdeling B8 Oncologisch Centrum Apeldoorn)



Straling en leefregels

Een groot deel van het toegediende Radium wordt opgenomen in de botmetastasen. Radium zendt straling uit die wel de botmetastasen behandelt, maar die niet of nauwelijks buiten uw lichaam treedt. Deze straling bereikt mensen om u heen niet. U hoeft geen afstand te houden, ook niet van jonge kinderen of zwangere vrouwen.

In de eerste week na toediening van Radium bevindt zich wel een deel van de radioactieve stof in uw bloed en ontlasting, en een zeer klein deel in de urine. Andere mensen zouden hiermee wel in aanraking kunnen komen. Daarom krijgt u een aantal leefregels mee voor hygiëne en veiligheid. Deze regels zijn erop gericht andere personen (zoals verzorgers of huisgenoten) niet met de radioactiviteit in contact te laten komen.

Het is belangrijk gedurende een week na een toediening van Radium de in deze folder genoemde leefregels te volgen!

Door deze regels te volgen beschermt u uzelf en mensen om u heen tegen ongewenste effecten van de straling van het Radium.

Toilet/badkamer hygiëne

- Altijd goed handen wassen na ieder toilet bezoek
- Toilet 2x maal doorspoelen na gebruik
- Zittend plassen
- Wanneer u morst met lichaamsvloeistoffen zoals ontlasting, urine, bloed, wondvocht of braaksel, moet dit volledig en direct worden opgeruimd. Daarna moet u, of de persoon die u helpt, heel goed de handen wassen. Gebruikte materialen bij het poetsen direct weggooien bij het gewone afval.
- Wanneer lichaamsvloeistoffen op de kleding komen, moeten deze kledingstukken direct en apart van andere kleding worden gewassen

Incontinentie en stoma

Als u incontinent bent voor urine of ontlasting, wilt u dan van tevoren met ons contact opnemen? Als u ernstig incontinent bent voor urine is het mogelijk dat u tijdelijk een katheter in de blaas krijgt voorafgaande aan iedere toediening van Radium. Als u al een katheter heeft, wordt u geadviseerd dagelijks uw katheter(zak) te vervangen. Gebruik hierbij wegwerphandschoenen. De urine in de urine zak, kunt u gewoon legen in het toilet. Houdt daarbij wel rekening met de hygiëne omtrent het toilet bezoek.

Als u een stoma heeft, moet u gedurende 7 dagen na de behandeling het stomazakje met handschoenen hanteren. Het stomazakje en alle gebruikte materialen moeten direct weggegooid worden in een afgesloten zak, bij het gewone afval.

Seksualiteit



Gedurende de behandelperiode met Radium is het toegestaan om seksuele contacten te hebben. Vanwege het mogelijke effect van de straling op het sperma dient u in het eerste halfjaar na de behandeling wel te voorkomen dat u een zwangerschap veroorzaakt; indien nodig is het dus belangrijk om tot minimaal 6 maanden na beëindiging van de behandeling een betrouwbare manier van anticonceptie te gebruiken.

Werkzaamheden

In principe mag u direct na een behandeling met Radium uw normale dagelijkse activiteiten weer hervatten. Welke activiteiten u kunt ondernemen is in de praktijk afhankelijk van het optreden van bijwerkingen, van uw algemene conditie, en van de aard van uw werkzaamheden. Bij twijfel kan het zinvol zijn om te overleggen met uw behandelend arts of uw bedrijfsarts.

Andere medische zorg

In de eerste week na iedere behandeling met Radium moeten medewerkers in de zorg weten dat u een behandeling met een radioactieve stof hebt gehad. Meldt u het dus aan de medewerkers als er een andere behandeling of een ander onderzoek moet plaatsvinden. Zij kunnen dan contact opnemen met de afdeling nucleaire geneeskunde. Een bloedafname kan op de normale manier plaatsvinden.

Veiligheid

Wij gaan ervan uit dat u met uw komst naar de afdeling toestemming geeft voor het toedienen van de radioactieve stof. Zolang u zorgvuldig de regels voor stralingshygiëne in deze folder naleeft, is de behandeling met Radium veilig, en vormt u geen risico voor uw omgeving.

Na het afsluiten van de therapie

Nadat u de 6 behandelingen met Radium heeft gekregen, wordt het contact met de nucleair geneeskundige afgesloten. Uw behandelend arts zal u verder begeleiden.

Afsluitend

De radioactieve stof wordt een week voor uw komst speciaal voor u besteld. Deze bestelling kan niet meer worden geannuleerd. Het Radium is kostbaar en helaas maar kort houdbaar, daarom is het belangrijk dat u op tijd aanwezig bent voor de behandeling. Bent u verhinderd of zijn er verandering in uw medische situatie, neemt u dan tijdig contact op met de afdeling nucleaire geneeskunde. Bel hiervoor afdeling Radiologie, tel: 055 - 581 8300 (ma t/m vrij 8.00 – 16.00 uur).

Verhinderd of vragen?



Mocht u na het lezen van deze folder nog vragen hebben dan kunt u die gerust stellen als u op de afdeling komt, voordat het Radium wordt toegediend.

Hebt u vragen die verband houden met de voorbereiding van de behandeling, bijvoorbeeld over het gebruik van medicijnen, of eventuele bijwerkingen dan kunt u telefonisch contact opnemen met de afdeling Oncologie.

